

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/144/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621202603
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1621202603.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletú C. D. nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. umiestnená v Centre pre deti a rodiny T. n.o., so sídlom J., I. ul. č. XXXX/XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov O. D., zomrelého dňa XX.XX.XXXX a W. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., ul. X. A.. XXX/XX, v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti, takt

rozhodol:

Súd zveruje maloletú C. D. nar. XX.XX.XXXX, do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodinu T. n.o., so sídlom J., I. ulica č. XXXX/XX.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré výživné bude zasielať na účet zariadenia, v ktorom je maloletá umiestnená.

Súd zrušuje uznesenie tunajšieho súdu č. 8PPOm/3/2021-59 zo dňa 24.03.2021 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.04.2021 domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Národnému ústavu detských chorôb v I. odovzdať maloletú C. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T., n. o., so sídlom J., I. ul. č. XXXX/XX.

2. Uznesením č. k. 8PPOm/3/2021 - 58 zo dňa 24.03.2021, právoplatným dňa 18.04.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 8PPOm/3/2021 - 67 zo dňa 31.03.2021, tunajší súd nariadil Národnému ústavu detských chorôb, Limbová 1, Bratislava, odovzdať maloletú C. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. n. o., so sídlom J., I. ul. č. XXXX/XX a súčasne zaviazal matku prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc vydaním neodkladného opatrenia.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 34P/47/2021-38 zo dňa 30.07.2021, právoplatným dňa 31.08.2021, bola zrušená náhradná osobná starostlivosť A. Z., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej bola maloletá C. zverená a zároveň bol daným rozsudkom zrušený rozsudok Okresného súdu Bratislava II v Bratislave č. k. 11P/152/2019-26 zo dňa 12.02.2020 v časti výroku o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti A. Z. a v časti určenia povinnosti matky prispievať na výživu maloletej C..

4. Uznesením č. k. 8P/144/2021 - 1 zo dňa 29.09.2021 tunajší súd začal konanie o zverenie maloletej C. do ústavnej starostlivosti. Konanie sa začalo viesť pod sp. zn. 8P/144/2022.

5. Matka sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 23.08.2022 nedostavila napriek tomu, že bola o termíne pojednávania písomne upovedomená dňa 15.08.2022 s poukazom na ustanovenie §112 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pričom svoju neúčasť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 CSP s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

6. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa na pojednávaní dňa 23.08.2022 uviedol, že súhlasí, aby súd zveril maloletú C. do ústavnej starostlivosti z dôvodu, že náhradná osobná starostlivosť nad maloletou bola zrušená, maloletá C. bola v dôsledku správania a „pokusov na svojom zdraví“ umiestnená v nemocnici na psychiatrickom oddelení a z tejto následne bola premiestnená na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu do starostlivosti CDR T. n.o. so sídlom v J..

7. Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov, oboznámil sa s uznesením tunajšieho súdu o začatí konania o zverení maloletej C. D. do ústavnej starostlivosti č. k. 8P/144/2021 - 1 zo dňa 29.09.2021, s uznesením o vydaní neodkladným opatrením č. k. 8PPOm/3/2021 - 58 zo dňa 24.03.2021, právoplatným dňa 18.04.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 8PPOm/3/2021 - 67 zo dňa 31.03.2021, s rozsudkom tunajšieho súdu č. 34P/47/2021-38 zo dňa 30.07.2021, právoplatným dňa 31.08.2021, o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti A. Z., nar. XX.XX.XXXX o maloletú, správou ÚPSVaR Malacky zo dňa 23.02.2022 č. MA1/OSPOD_A_SK/SPO/2022/2525, č. z. 2022/31959, správy Centra pre deti a rodiny T., n.o. so sídlom J., I. XXXX/X, správy ÚPSVaR Malacky zo dňa 22.08.2022 č. MA1/OSPOD_A_SK/SPO/2021/2409, č.z. 2022/126637, správy Centra pre deti a rodiny T., n.o. so sídlom J., I. XXXX/X, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu, a zistil, že uznesením č. k. 8PPOm/3/2021 - 58 zo dňa 24.03.2021, právoplatným dňa 18.04.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 8PPOm/3/2021 - 67 zo dňa 31.03.2021 tunajší súd nariadil Národnému ústavu detských chorôb, Limbová 1, Bratislava, odovzdať maloletú C. D., nar. XX. XX. XXXX., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. n. o., so sídlom J., I. ul. č. XXXX/XX a súčasne zaviazal matku prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc vydaním neodkladného opatrenia. Rozsudkom č. k. 34P/47/2021-38 zo dňa 30.07.2021, právoplatným dňa 31.08.2021 tunajší súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť A. Z., nar. XX.XX.XXXX. o maloletú C. a zároveň bol rozsudkom zrušený rozsudok Okresného súdu Bratislava II v Bratislave č. k. 11P/152/2019-26 zo dňa 12.02.2020 v časti výroku o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti A. Z. a v časti určenia povinnosti matky prispievať na výživu maloletej C.. Dôvodom zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že navrhovateľka požiadala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú, ako aj skutočnosť, že maloletá bola zverená neodkladným opatrením do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T., n.o. so sídlom J., I. XXXX/X..

8. Matka maloletého dieťaťa by sa mala t. č. zdržiavať na adrese Y. Y. X, A., pracuje v Rakúsku. Matka je s maloletou v kontakte, maloletá C. ju pravidelne navštevuje.

9. Maloletá C. je od 30.08.2021 umiestnená v Centre pre deti a rodiny T. n.o. v J.. Maloletá v školskom roku 2021/2022 ukončila 2. ročník na Súkromnej strednej odbornej škole Gos - SK v J., kde prospela s vyznamenaním. Správanie maloletej je veľmi dobré.

10. Podľa § 45 ods. 1, vetra prvá, Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

13. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

14. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

18. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o

ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

20. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadi ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

21. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22. Vzhľadom k tomu, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 34P/47/2021-38 zo dňa 30.07.2021, právoplatným dňa 31.08.2021 bola zrušená náhradná osobná starostlivosť A. Z., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej bola zverená maloletá C., a s ohľadom na skutočnosť, že biologická matka dlhodobo neprejavuje záujem mať maloletú vo svojej osobnej starostlivosti (aj napriek tomu, že je s maloletou v kontakte), nariadil tunajší súd nad maloletou C. ústavnú starostlivosť.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

29. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné na maloleté dieťa.

30. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

31. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

32. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

34. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

35. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

36. Nakoľko nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov, súd zaviazal matku maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne. Pri ustálení výšky výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a schopnosti a majetkové pomery matky. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že matka sa nezdržiava na adrese svojho bydliska, nie je evidovaná ako poberateľka žiadnej dávky a nie je evidovaná ako zamestnaná. Súd poukazuje na skutočnosť, že ide o zákonom stanovenú minimálnu sumu, ktorou je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Zároveň pri takto určenom výživnom v minimálnom rozsahu nemá na jeho výšku žiadny vplyv, čo a v akej výške tvorí zdroj príjmu rodiča, jeho majetkové poverky a celkové sociálne postavenie sú pre posúdenie a stanovenie výšky výživného v minimálnej výške bezvýznamné. Súd s poukazom na § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil rodičom povinnosť určené výživné zasielať na účet Centra pre deti a rodiny T., n.o. so sídlom J., I. XXXX/X.

37. Podľa § 337 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

38. Súd vzhľadom k tomu, že nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletou C., s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia zrušil neodkladné opatrenie tunajšieho súdu č. 8PPOm/3/2021-59 zo dňa 24.03.2021, ktorým nariadil Národnému ústavu detských chorôb, Limbová 1, Bratislava, odovzdať maloletú C. D., nar. XX. XX. XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny T. n. o., so sídlom J., I.

ul. č. XXXX/XX, a predmetným uznesením zároveň zaviazal matku prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc vydaním neodkladného opatrenia, a to vzhľadom k tomu, že nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou odpadli skutočnosti, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

39. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno môžu účastníci podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.